

Permit Mail: **Zuid-Afrika's nieuwe frankeermethode.**

Van alle post die dagelijks verwerkt moet worden, vormen brieven van particulieren een steeds kleiner gedeelte. Zakenpost, daar zijn de posterijen op ingesteld en daar verdienen ze hun geld mee. Grote

aantallen uniforme enveloppen met een gedrukt of geprint adres, die door de afzender in bulk worden aangeleverd en door de posterijen gemakkelijk verwerkt kunnen worden. Het zijn bijna allemaal poststukken met een 'Port Betaald'-aanduiding: brieven met frankeermachinstempels of zakenpostzegels komen in verhouding vrijwel niet voor.

In Zuid-Afrika is dat niet anders dan hier: 80 procent van het Zuid-Afrikaanse postvolume bestaat uit bulkmail-zendingen. Voor de grote postverzenders, hun beste klanten, doen de posterijen graag iets extra's. Allereerst krijgen grootverbruikers natuurlijk een forse korting op de tarieven en betalen zij per envelop veel minder dan het standaardbrieftarief. Maar de posterijen helpen de grootverbruikers ook bij het aantrekkelijk maken van hun brieven, waardoor die op de deurmat van de geadresseerde opvallen tussen alle andere post.

In Nederland kennen we sinds enkele jaren de 'Port betaald'-postzegels voor grootverbruikers, maar in Zuid/Afrika heeft men wat anders bedacht: *Permit Mail*.

Permit Mail is een dienst voor postverzenders die meer dan duizend brieven per keer aanleveren. Zij krijgen van de posterijen een registratienummer en mogen dan hun eigen 'postzegels' op hun brieven drukken. Zo'n postzegel moet afgedrukt worden in de rechterbovenhoek van de envelop. Men mag een afbeelding naar eigen keuzen gebruiken, maar de volgende vier elementen moeten daarin opgenomen zijn:

- het *Post Office*-logo (een gestileerde envelop)
- het registratienummer
- de tekst '*Permit Mail*'
- de landsnaam 'South Africa'

Permit Mail werd in mei 2001 ingevoerd en het is aardig om te zien dat de 'postzegels' zich steeds meer ontwikkelen in de richting van echte postzegels. In het begin waren het vooral éénkleurige simpele voorstellingen (bijvoorbeeld alleen het postlogo of een bedrijfsnaam), maar tegenwoordig ziet men steeds meer grafische kunstwerkjes in meerkleurendruk.

Voor thematische verzamelaars vormt *Permit Mail* een nieuwe bron, want het gaat om een frankeermethode die officieel is toegestaan door de postzaken. De afbeeldingen in de 'postzegels' zijn vergelijkbaar met die in frankeermachinstempels en mogen dus hoogstwaarschijnlijk in een tentoonstellingscollectie opgenomen worden.

Van een verzamelaar die regelmatig post ontvangt uit Zuid-Afrika kregen we vier poststukken met *Permit Mail*-frankering. De stukken zijn alle vier afkomstig van dezelfde afzender, de liefdadigheidsorganisatie 'Stichting Breadline Africa Nederland'. Het registratienummer van deze organisatie is P000228W. Op de klep van de enveloppen staat als afzenderadres '*Private Bag 14 Capemail 8003 South Africa*', een soort postbusadres. Op de voorzijde van de enveloppen is linksboven een luchtpostlabel gedrukt.

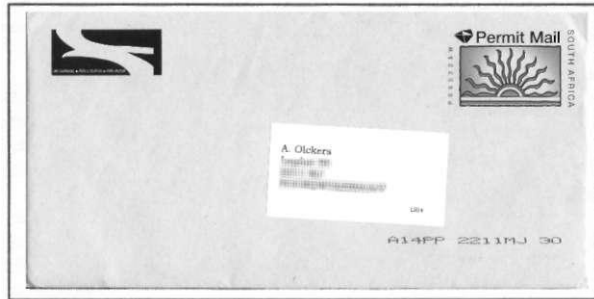
Aan deze vier stukken is te zien welke mogelijkheden de nieuwe frankeermethode biedt.

1. Mei 2004. Een mailing ten behoeve van de uitbreiding van de praktijk van een 'blote voeten dierenarts'. De bedrukking van de vensterenvelop is uitgevoerd in rood en blauw; de voorstelling is waarschijnlijk een weergave van traditionele Zuid-Afrikaanse motieven.

2. 4 juni 2004. Deze mailing vestigt de aandacht op het lot van de bewoners van de krottenwijk Wallacedene, waar geld nodig is voor een kinderdagverblijf. De frankering is gedrukt in rood en zwart en bevat een tekening met zebra's en giraffen.

3. Juni 2004. Een opgaande zon, gedrukt in oranje en blauw op een lichtbruine envelop. De mailing heeft betrekking op een kerstactie voor kinderen.

4. 30 augustus 2004. Een mailing die de aandacht vestigt op de maaltijdbonnen die de organisatie verstrekt aan studenten' in Khayelitsha. In de brief worden enkelen van hen met name genoemd en op de 'postzegel' worden ze in beeld gebracht. Daarmee krijgt deze actie echt een gezicht. De bedrukking van de witte vensterenvelop is uitsluitend uitgevoerd in zwart, dat geldt ook voor het luchtpostlabel.

Johan Diesveld
Jac Spijkerman

De poststukken voor dit artikel zijn afkomstig van de heer A. Oickers.

Johan Diesveld schreef over dit onderwerp eerder het artikel 'Permit Mail, Nieuwe dienst van de Zuid-Afrikaanse Post' in Bartolomeu Dias, Periodiek van de Filatelisten Vereniging Zuidelijk Afrika, jaargang 17, nummer 63, januari 2004, pp 38-41.